

ЗАТВЕРДЖЕНО
Міністр
освіти і науки України

« _____ » _____ 2016 р.

ПОГОДЖЕНО
Голова Національного агентства із
забезпечення якості вищої освіти

« _____ » _____ 2016 р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 20 Аграрні науки та продовольство
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 201 Агрономія
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2016**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти ступеня вищої освіти – магістр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 201 Агрономія

Введений в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від _____ № _____ 2016р.

Розробники стандарту:

Каленська Світлана Михайлівна – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри рослинництва Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Гамаюнова Валентина Василівна – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри землеробства Миколаївського національного аграрного університету;

Єременко Оксана Анатоліївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва Таврійського державного агротехнологічного університету;

Іванова Ірина Євгенівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри хімії та біотехнології, декан факультету агротехнологій та екології Таврійського державного агротехнологічного університету;

Калитка Валентина Василівна – доктор сільськогосподарських наук, професор, директор НДІ Агротехнологій та екології Таврійського державного агротехнологічного університету;

Лопушняк Василь Іванович – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри агрохімії та ґрунтознавства, декан факультету агротехнологій і екології Львівського національного аграрного університету;

Малинка Леся Вікторівна – завідувач кабінету методичного супроводу природничо-екологічної підготовки та агрономії ДУ «НМЦ «Агроосвіта» Міністерства освіти і науки України;

Маренич Микола Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, декан факультету агротехнологій та екології Полтавської державної аграрної академії;

Мицик Олександр Олександрович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри загального землеробства та ґрунтознавства, декан агрономічного факультету Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету;

Мринський Іван Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ботаніки та захисту рослин, декан агрономічного факультету Херсонського державного аграрного університету;

Полторецький Сергій Петрович – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри рослинництва Уманського національного університету садівництва;

Романов Олексій Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри плодовоовочівництва і зберігання, декан агрономічного факультету Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва.

II Загальна характеристика

<i>Рівень вищої освіти</i>	Другий (магістерський) рівень
<i>Ступінь, що присвоюється</i>	Магістр
<i>Назва галузі знань</i>	20 Аграрні науки та продовольство
<i>Назва спеціальності</i>	201 Агрономія
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Відсутні
<i>Освітня кваліфікація</i>	Магістр за спеціальністю 201 Агрономія
<i>Професійна кваліфікація</i>	Агроном-дослідник
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Магістр з агрономії
<i>Запис у дипломі</i>	Магістр за спеціальністю 201 Агрономія
<i>Опис предметної області</i>	<p>Об'єкт вивчення та діяльності: агрономічні дослідження та розробки, спрямовані на вирішення комплексних задач по вирощуванню високоякісної продукції рослинництва в сучасному землеробстві.</p> <p>Цілі навчання: - науково-дослідна діяльність; - розробки програм і робочих планів наукових досліджень; - збір, обробка, аналіз та систематизація науково-технічної інформації вітчизняного та зарубіжного досвіду; - впровадження наукових досліджень у виробництво.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: розробка методик проведення досліджень, організація, реалізація та аналіз результатів досліджень; аналіз процесів формування врожаю сільськогосподарських культур.</p> <p>Методи, методики та технології: здобувач вищої освіти повинен володіти професійними знаннями, вміння скласти наукові звіти, літературні огляди та наукові публікації за результатами вирощування сільськогосподарських культур; вміння використовувати отримані результати у виробничій діяльності.</p>

	<p>Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати): сучасні наукові підходи до технологічних процесів виробництва сільськогосподарських культур з використанням елементів ресурсозбереження та екологічної безпеки.</p>
<i>Академічні права випускників</i>	Працевлаштування за фахом та/або продовження навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня
<i>Працевлаштування випускників</i>	<p>Дослідницька, викладацька та адміністративна діяльність у сфері аграрної освіти, науки та виробництва, консультативно-дорадницька діяльність у сфері виробництва.</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України: асистент (2310.2), директор (керівник) малого підприємства (фірми) (1312), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), керівник господарства (навчально-науково-агровиробничого) (1221.2).</p> <p>Місце працевлаштування: науково-дослідні, проектно-технологічні установи, аграрні підприємства, структурні підрозділи Міністерства аграрної політики та продовольства України, ВНЗ аграрного профілю, коледжі та ін. Фахівець здатний виконувати професійну роботу, перелік якої подається відповідно до класифікатора професій ДК 003-95 і може займати відповідно до ДК 003-95 такі первинні посади: агроном-дослідник, агроном, агроном-інспектор.</p>

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти - магістр

<i>Обсяг програми в кредитах ЄКТС</i>	<p>Для магістра спеціальності 201 Агронімія обсяг освітньої програми становить: на основі ступеня бакалавра – 90 кредитів ЄКТС.</p> <p>Обсяг освітньої програми для здобуття ступеня магістра на основі ступеня спеціаліста визначається ВНЗ, у Стандарті можуть бути зазначені обмеження щодо можливості здобуття ступеня магістра на основі ступеня спеціаліста та обсягу такої освітньої програми.</p>
---------------------------------------	--

	Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.
--	--

IV Перелік компетентностей випускника

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розробляти та реалізувати результати наукових досліджень в галузі сільського господарства, з урахуванням зональних умов
<i>Загальні компетентності</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Готовність до комунікації в усній та письмовій формах на державній мові України, а також іноземній мові в межах рішення завдань професійної діяльності. 2. Готовність керувати колективом у сфері особистої професійної діяльності з вмінням толерантно сприймати соціальні, етнічні, конфесіальні та культурні відмінності. 3. Здатність розуміти сутність сучасних проблем агрономії, науково-технічну політику в межах виробництва екологічно-безпечної продукції рослинництва. 4. Володіння методами оцінки стану агрофітоценозів та прийомами корекції технології виробництва сільськогосподарських культур з врахуванням ґрунтово-кліматичних умов зони. 5. Володіння методами програмування врожаю польових культур з урахуванням різних рівнів агротехнологій. 6. Уміння дати оцінку придатності земель для вирощування сільськогосподарських культур з врахуванням виробництва якісної продукції.

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміння використовувати результати наукових досліджень щодо забезпечення інтенсивних технологій, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи інтенсивних технологій вирощування сільськогосподарських культур. 2. Здатність обґрунтовувати завдання досліджень, обирати методи експериментальної роботи, інтерпретувати та представляти результати наукових експериментів, впроваджувати їх у виробництво. 3. Здатність самостійно організувати та проводити наукові дослідження з використанням сучасних методів аналізу ґрунтових та рослинних зразків. 4. Уміння складати практичні рекомендації по використанню результатів наукових досліджень. 5. Готовність представляти результати форм звітів, рефератів, публікацій та публічних обговорень. 6. Проектно-технологічна діяльність: <ul style="list-style-type: none"> -готовність застосовувати різноманітні методологічні підходи до моделювання та проектування сортів, систем захисту рослин, прийомів та технологій виробництва продукції рослинництва; -здатність використовувати інноваційні процеси в агропромисловому комплексі при проектуванні та реалізації екологічно-безпечних, економічно-ефективних технологій виробництва продукції рослинництва та відтворення родючості ґрунтів різних агроландшафтів; -здатність розробляти адаптивні системи землеробства для сільськогосподарських установ; -здатність забезпечити екологічну безпечність агроландшафтівта економічну ефективністьпри вирощуванні сільськогосподарських культур.
---	--

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання.

Програмні результати навчання:

1. Науково-дослідна діяльність:

- знання та розуміння теорії і методології системного аналізу, етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів і явищ в агроценозах, вміння та навички використовувати методологію системного аналізу у агрономічній науці;

- розробка програм та робочих планів наукових досліджень;

- збір, обробка, аналіз та систематизація науково-технічної інформації вітчизняного та зарубіжного досвіду;

- розробка методик проведення експериментів, опанування нових методик досліджень, а також організація, проведення та аналіз результатів експериментів;

- створення оптимізаційних моделей технологій вирощування сільськогосподарських культур, систем захисту рослин, добір адаптованих сортів та гібридів;

- підготовка науково-технічних звітів, оглядів і наукових публікацій за результатами виконаних досліджень, їх впровадження у виробництво.

2. Проектно-технологічна діяльність:

- програмування врожаїв сільськогосподарських культур в межах різних рівнів агротехнологій;

- розробка та реалізація проектів екологічно-безпечних прийомів та технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з врахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності;

- проектування адаптивних систем землеробства для господарств різних форм власності та їх впровадження;

- проведення консультацій з питань інноваційних технологій в агрономії.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня магістр

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня – магістр	Державна атестація проводиться у формі захисту дипломної (магістерської) роботи.
--	--

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Функціонування у ВНЗ системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення наступних процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти з урахуванням спеціалізації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) забезпечення відповідності кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 4) наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою згідно спеціалізації;
- 5) наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 6) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

Навчальні дисципліни базового профілю, програми магістратури повинні бути обов'язковими для засвоєння студентами незалежно від профілю (спеціалізації) програми, яку він опановує. Набір дисциплін, які відносяться до базової частини, ВНЗ визначає на підставі переліку компетентностей випускника.

Дисципліни, що відносяться до варіативної частини програми магістратури, практики (в тому числі науково-дослідна робота) визначаються профільністю (спеціалізацією) програми. Після вибору студентами профілю (спеціалізації) програми набір відповідних дисциплін практики (в тому числі науково-дослідна робота) є обов'язковими для опанування здобувачами вищої освіти.

Переддипломна практика проводиться для виконання випускової дипломної (магістерської) роботи і є обов'язковою.

При розробці програм магістратури навчальний заклад обирає типи практик залежно від виду діяльності, на які орієнтована програма магістратури.

Виробнича практика може проводитись і в структурних підрозділах ВНЗ.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII.
2. Закон України про ліцензування видів господарської діяльності від 02.03.2015 № 222–VIII.
3. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
4. Постанова Кабінету Міністрів від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
5. Наказ МОН України від 19.02.2015 №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».
6. Наказ МОН України від 06.11.2015 №1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ». – Київ : 2010.
8. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
9. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : монографія / Ю. М. Рашкевич. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд, Національна академія педагогічних наук України, Інститут вищої освіти НАПН України, Національний Еразмус+офіс в Україні – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_U_A_2015.pdf.
11. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
13. Наказ МОН №600